

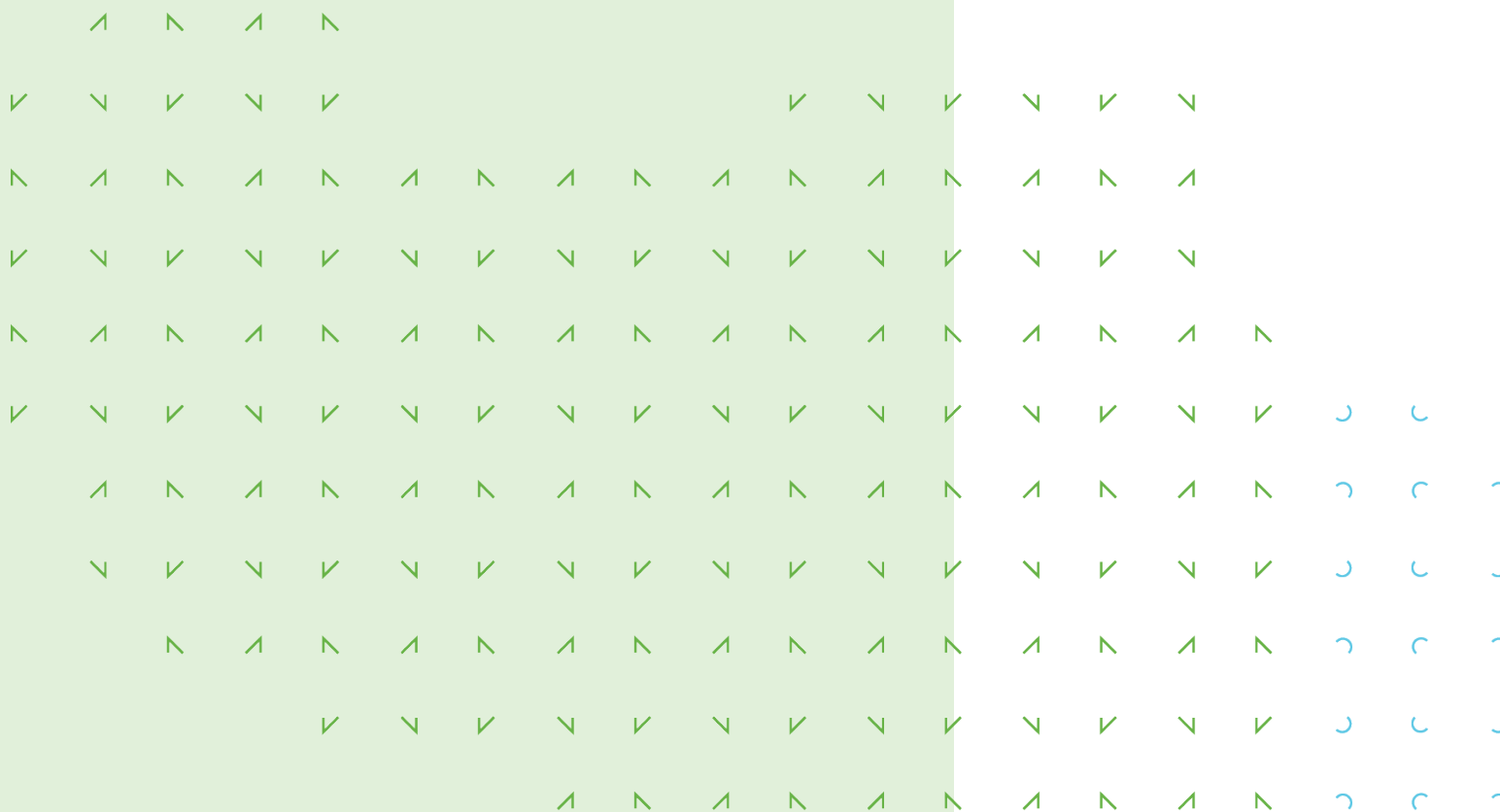

RÆLINGEN
KOMMUNE

Tilstandsrapport 2020

Kommunale barnehager

Behandlet i kommunestyret 17.06.20, PS 20/58

Innhold

Sammendrag	3
1. Om tilstandsrapporten	4
Tilstandsrapportens oppbygging	4
Tilstandsrapportens funksjon.....	4
Grunnlag for tilstandsrapporten	5
Strategi for barnehageeier	5
Kvalitetsdialoger	6
Foreldre- og trivselsundersøkelser	6
Tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB)/Årsmelding/Kostra	6
2. Nøkkeltall	7
Tjenestemottakere	7
Bemanning	9
Kostnadsnivå	11
Kvalitet	11
Kommunedirektørens vurdering	12
3. Resultater fra foreldre- og trivselsundersøkelse	13
Foreldreundersøkelsen	13
Foreldreundersøkelse i rælingsbarnehagen.....	13
Årets foreldreundersøkelse	13
Trivselsundersøkelse blant 4- og 5-åringene	15
Kommunedirektørens vurdering	16
4. Spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging	17
Spesialpedagogisk hjelp	17
Tilrettelegging	17
Ny ordning for å ivareta barn med behov for ekstra hjelp og støtte	18
Kommunedirektørens vurdering	18
5. Status arbeid med strategi for barnehageeier 2018-2021	19
Strategi 1: Et inkluderende omsorgs- og læringsmiljø	19
Strategi 2: Modig ledelse.....	20
Strategi 3: En aktiv og utviklingsorientert barnehageeier	21
Kommunedirektørens vurdering	21
6. Vurdering og grunnlag for videre arbeid	22
Videre arbeid med kvalitetsutvikling i rælingsbarnehagen	23

Sammendrag

Arbeidet med tilstandsrapporten er basert på et bredt spekter av kilder og informasjon, med utgangspunkt i allerede tilgjengelig kunnskap. Som eier for de kommunale barnehagene har vi tilgang på mer informasjon enn vi har som barnehagemyndighet for de private barnehagene. I denne tilstandsrapporten vil det være hovedvekt på de barnehagene kommunen eier. Der tall er tilgjengelig for private barnehager vil disse bli tatt med. Vi har jobbet med å synliggjøre dette i rapporten.

Tilstanden i de kommunale barnehagene beskrives gjennom tall og vurderinger. Kort oppsummert kan vi si at barnehagene jobber meget godt med strategi for barnehageeier, foreldrene er fornøyde med tilbudet, barna trives, og andelen barn som går i barnehage er i positiv utvikling. Det er en utfordring med rekruttering av kvalifisert personale. Det blir viktig å jobbe videre med fokuset på kvalitet og utvikling av kompetansen til de ansatte vi har i barnehagene. Dette vil styrke tilbudet til barna. Sterkt faglig fokus, som er tydelig kommunisert, er også noe mange barnehagelærere er opptatt av når de søker jobb, og som vil kunne bidra til å gjøre Rælingen kommune til en attraktiv arbeidsgiver.

1. Om tilstandsrapporten

Tilstandsrapportens oppbygging

Tilstandsrapporten 2020 har seks kapitler. Første kapittel viser rapportens oppbygging, funksjon og hva rapporten bygger på. I kapittel to presenteres ulike nøkkeltall, og tallene kommenteres. Kapittel tre presenterer resultatene fra årets foreldreundersøkelse og sammenlikner disse med resultatene fra private barnehager og med Oslo/Akershus. Vi har pilotert en trivselsundersøkelse blant barna som også omtales i samme kapittel. I kapittel fire ser vi på spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging. Hvor mange har fått vedtak om dette, og hva gjøres på området? Kapittel fem tar for seg arbeidet med Strategi for barnehageeier 2018-2021. Her presenteres bl.a. gjennomførte tiltak i tråd med andre års oppfølging. Rådmannens vurdering gjøres fortløpende i kapittel to til fem. I kapittel seks gis en overordnet oppsummering, og områder for videre arbeid med kvalitetsutvikling foreslås.

Tilstandsrapportens funksjon

Det er ingen lovkrav til tilstandsrapport på barnehageområdet. For barnehage har man heller ikke samme mulighet til å se på konkrete resultater som i for eksempel skole. Likevel mener vi at en tilstandsrapport vil bidra til å gi en regelmessig og nyttig oversikt og status på området. Tilstandsrapporten er også et viktig verktøy i arbeidet med oppfølging av «Strategi for barnehageeier 2018-2021», da rapporten i tillegg til å se bakover skal bidra til å ta gode valg for utvikling framover.

Tilstandsrapporten er bakoverskuende og følger kalenderåret, det betyr at tilstandsrapport 2020 inneholder framstilling og vurdering av barnehagenes nøkkeltall i kalenderåret 2019.

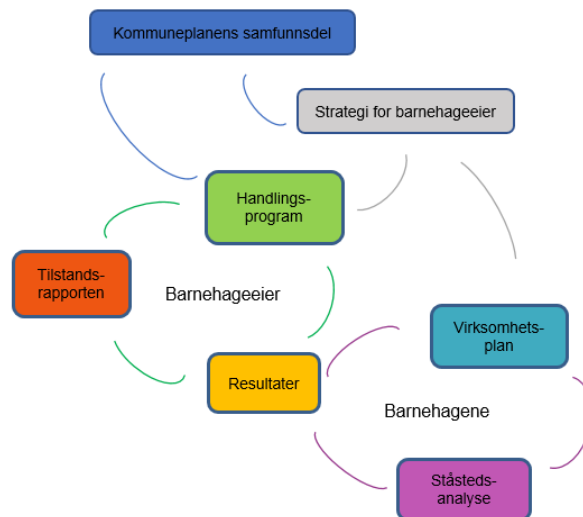
Tilstandsrapporten er barnehageeiers verktøy og grunnlag for:

- Analyse og kvalitetsvurdering
- Dialog om kvalitetsutvikling
- Prioriteringer knyttet til «Strategi for barnehageeier 2018-2021»

Tilstandsrapporten inneholder både en kontroll- og en utviklingsdimensjon. I kontrolldimensjonen vurderer barnehageeier tilstanden, mens utviklingsdimensjonen handler om den oppfølgingen som skjer på bakgrunn av vurderingene. Gjennom vurdering av barnehagens styrker og utfordringer legges grunnlaget for prioritering av utviklingsområder kommende år. Disse finnes igjen i kapittel 6 under «Videre arbeid med kvalitetsutvikling i rælingsbarnehagen». Utviklingsområdene tas inn i handlingsprogrammet og blir fulgt opp og synliggjort i barnehagenes virksomhetsplaner.

Tilstandsrapporten har dermed en annen funksjon enn ståstedsanalysen som er barnehagenes interne refleksjons- og prosessverktøy for kvalitetsvurdering og grunnlag for videre kvalitetsutvikling.

Tilstandsrapporten inngår i Rælingen kommunes styringssystem som vist i modellen under. Modellen viser hvordan arbeidsprosessene for barnehageeier og barnehagene har ulikt løp, men er ment å fungere i et sammenhengende og helhetlig kvalitetsarbeid.

Grunnlag for tilstandsrapporten

Strategi for barnehageeier

Strategi for barnehageeier 2018-2021 inneholder en ambisjon og tre hovedstrategier. Ambisjon og strategier er forankret i barnehagens samfunnsmandat, i sentrale og lokale føringer, i forskning på hva som har effekt, samt i barnehagenes utfordringsbilde.

Dette er ambisjonen: «Rælingsbarnehagen utgjør en stor forskjell i barnas utvikling ved å sikre at alle barn som går i barnehage opplever et inkluderende barnehagemiljø og har gode vilkår for trivsel, vennskap, lek, læring og helse».

De tre hovedstrategiene er:

1. Et inkluderende omsorgs- og læringsmiljø
2. Modig ledelse
3. En aktiv og utviklingsorientert barnehageeier

Hovedstrategi 1: Et inkluderende omsorgs- og læringsmiljø handler om at barnehagen skal være et sted som er lagt til rette slik at hvert enkelt barn, uavhengig av forutsetninger, kan få utvikle seg, leke og lære i trygge og passe utfordrende omgivelser, støttet av kunnskapsrike og deltakende voksne.

Omsorgs- og læringsmiljøet skal ruste barna til livet, gjøre dem i stand til å bli den beste utgaven av seg selv, og bidra til livsmestring og god fysisk og psykisk helse.

Hovedstrategi 2: Modig ledelse betyr fremoverlent ledelse av både struktur-, prosess- og resultat kvaliteten i barnehagen. Stortingsmelding nr. 19 (2016) viser til at tydelig og kompetent

ledelse er en viktig forutsetning for å skape et best mulig omsorgs- og læringsmiljø for barna. De som jobber i barnehagene har svært ulik bakgrunn, fra barnehagelærere med videreutdanning, barne- og ungdomsarbeidere med fagbrev og til assistenter som i noen tilfeller er uten utdanning utover ungdomsskolen. Dette er med på å gjøre oppgavene til både enhetsledere og pedagogiske ledere svært krevende og kompleks. Kvaliteten i barnehagen er avhengig av at enhetsleder og pedagogiske ledere er i stand til og tør å lede. Det må være tydelige ansvarsforhold og forventningsavklaringer mellom enhetsledere, pedagogiske ledere og alle de andre som jobber i barnehagen. Modig ledelse handler også om å lede seg selv. Den enkelte medarbeider må ta de riktige valgene i samspill med barna hver dag.

Hovedstrategi 3: en aktiv og utviklingsorientert barnehageeier er en naturlig følge av kvalitetsutviklingen i rælingsbarnehagen. Barnehageeiers bidrag og deltakelse i utvikling av rælingsbarnehagen har økt noe de siste årene. Fortsatt er det behov for tydeliggjøring av ansvar, roller og deltakelse på dette området. Videre har nasjonale myndigheter de senere år gitt barnehageeier et utvidet ansvar for kvaliteten i barnehagene og en tydeligere plassering i styringslinjen mellom nasjonale myndigheter og barnehagene.

Kvalitetsdialoger

For andre gang er det gjennomført kvalitetsdialoger i de kommunale barnehagene. Kvalitetsdialogene er et tiltak i arbeidet med å være en aktiv og utviklingsorientert barnehageeier (Strategi 3). Hensikten med kvalitetsdialogene har bl.a. vært:

- Å få bedre kjennskap til praksis, status og utfordringer i barnehagen
- Dialog mellom barnehagen og barnehageeier rundt viktige tema
- Bevisstgjøring og styrking av forutsetningene for ledelse og strategiarbeid
- Sikre kraft og kontinuitet i barnehagenes oppfølging av *Strategi for barnehageeier*

Kvalitetsdialogene er et ledd i rådmannens løpende analyse og kvalitetsvurdering og danner en del av grunnlaget for denne rapporten.

Tema for dialogene denne gangen har vært todelt. Barnehagene har gjort rede for hvordan de har fulgt opp spesifikke momenter fra andre års oppfølging i Strategi for barnehageeier 2018-2021. I tillegg er det satt fokus på barnehagens system for internkontroll.

Foreldre- og trivselsundersøkelser

På barnehageområdet er det ingen sentrale føringer knyttet til gjennomføring av foreldreundersøkelser. I Rælingen er det bestemt at undersøkelsen skal gjennomføres i alle de kommunale barnehagene. Vi benytter Utdanningsdirektoratets undersøkelse. De foresatte inviteres til å delta i undersøkelsen i november/desember hvert år. I 2019 gjennomførte vi for første gang en digital trivselsundersøkelse blant 4- og 5-åringene. Undersøkelsen er utarbeidet av Rambøll.

Tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB)/Årsmelding/Kostra¹

I tilstandsrapporten presenteres nøkkeltall fra Kostra og kommunebarometeret. Disse tallene baserer seg i hovedsak på barnehagenes årsmelding per 15.12.19.

¹ KOSTRA er en forkortelse for KOMMUNE-STAT-RAPPORTERING. Det er i praksis en database fylt av tall som forteller om kommuner og fylkeskommuners virksomhet. Databasen administreres av Statistisk sentralbyrå.

2. Nøkkeltall

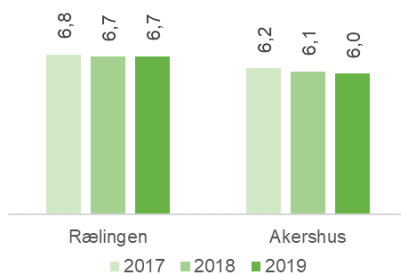
I Rælingen kommune er det 17 barnehager. Kommunen eier ni av disse. Det er viktig å se på nøkkeltall for barnehagene kommunen eier spesielt, men også på de samlede tallene for alle barnehagene i Rælingen der dette er tilgjengelig. I det videre vil tilgjengelige og relevante tall på barnehageområdet bli løftet frem og kommentert. Det vil stå om tallene gjelder for kommunale barnehager, private barnehager eller for alle barnehagene. Kapittelet med nøkkeltall er delt inn i fire områder: tjenestemottakere, bemanning, kostnadsnivå og kvalitet. Overskriftene sier noe om hvilke tall man finner under, men tallene alene vil ikke kunne dekke hele bildet. For eksempel vil kvalitet være mye mer enn resultater fra kommunebarometeret, men det finnes lite relevante kvalitetstall fra barnehagene.

Nøkkeltallene er for 2019, og data fra Kostra er basert på foreløpige tall fra SSB. Kommunebarometeret bruker en kombinasjon av 2019 tall og gjennomsnittstall over flere år.

Tjenestemottakere

BEFOLKNINGSPROFIL

Andel innbyggere 1-5 år (gjelder hele kommunen)

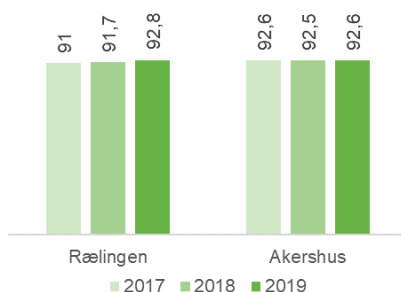

Kilde: Foreløpige Kostratall fra SSB

Andelen innbyggere i barnehagealder var 6,7% ved utgangen av 2019, noe høyere enn Akershus, og ganske stabilt de siste årene.

DEKNINGSGRAD

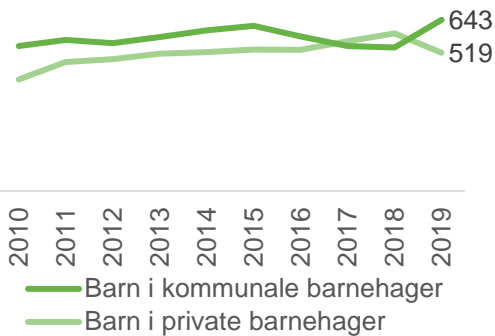
Andel barn 1-5 år med barnehageplass (gjelder hele kommunen)

Kilde: Foreløpige Kostratall fra SSB

Andelen barn i barnehagealder som går i barnehage var 92,8% per 15.12.19. Dette er en økning på en prosent fra året før, og vi har nå gått forbi Akershus på området.

UTVIKLING FORDELING KOMMUNALE OG PRIVATE BARNEHAGER
 Antall barn fordelt på kommunale og private barnehager

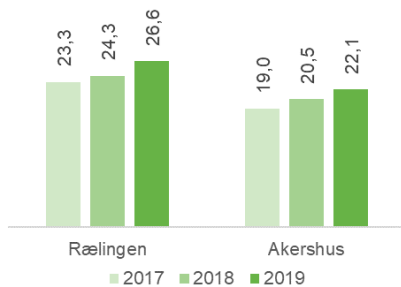

Kilde: Foreløpige Kostratall fra SSB

Tabellen viser at det per 15.12.19 gikk flere barn i kommunale barnehager enn i private barnehager. Det har vært tendens til økning av barn i private barnehager og nedgang i barn i kommunale barnehager i perioden fra 2015. De største endringene kom med nedleggelse av Mårbakken barnehage i 2016, og ny privat barnehage i Smestadområdet i 2017. Fra 01.01.19 ble Smestadtuppen barnehage kommunal, og dette er årsaken til at det i 2019 var flest barn i kommunale barnehager.

MINORITETSSPRÅKLIG BARN

Andel minoritetsspråklige av barn i barnehage (alle barnehager)

Kilde: Foreløpige Kostratall fra SSB

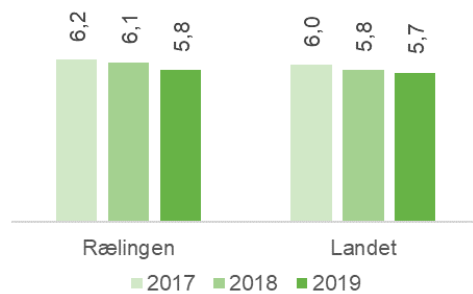
Ved utgangen av 2019 hadde barnehagene i Rælingen samlet 26,6% minoritetsspråklige barn. Dette er høyere enn Akershus, og vi ser en økning de siste årene.

Bemanning

BEMANNINGSTETTHET

Antall barn per årsverk i grunnbemanning

Alle barnehager

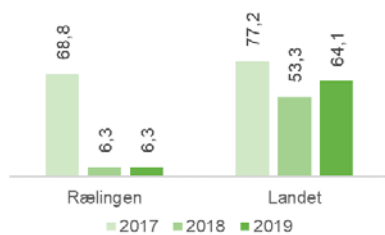
Kilde: Udir

Ved utgangen av 2019 var det 5,8 barn, omregnet til barn over tre år, per ansatt i barnehagene i Rælingen samlet. Kravet i barnehageloven kom i 2018 og er 6,0. Barnehagene i Rælingen ligger altså, samlet sett, godt innenfor normen. Vi ligger litt under snittet i landet. At man ligger under den vedtatte normen har ofte sammenheng med at kommunen har noe overkapasitet, altså at vi har noen barnehageplasser som ikke var fylt opp på telletidspunktet.

PEDAGOGNORMEN

Andel barnehager som oppfyller pedagognormen

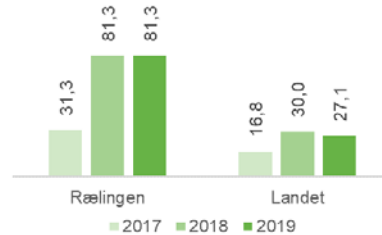
Alle barnehager

Kilde: Udir

Andel barnehager som oppfyller pedagognormen med dispensasjon

Alle barnehager

Kilde: Udir

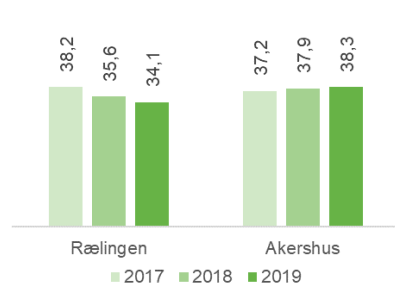
Tallene viser at kun 6,3% av barnehagene i Rælingen samlet oppfylte den nye pedagognormen ved utgangen av 2019. Dette er likt med 2018, og en stor nedgang fra 2017. Det som skjedde i 2018 var det ble vedtatt en ny, skjerpet, pedagognorm. Den nye pedagognormen har skapt et stort behov for barnehagelærere i et allerede presset marked. Rekruttering har vært utfordrende, og barnehagene har vært nødt til å søke om dispensasjon fra utdanningskravet. Som vi ser av tabellen til høyre er andelen barnehager med dispensasjoner stor. Det skiller ikke her på hvor mange eller omfattende

dispensasjoner man har, men i praksis kan dette variere fra 20% stilling til flere fulle stillinger. Det skiller heller ikke på kommunale og private barnehager.

PEDAGOGISK BEMANNING

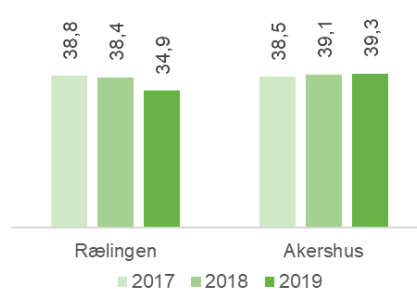
Andel ansatte i grunnbemanningen med barnehagelærer- eller annen pedagogisk utdanning

Alle barnehager

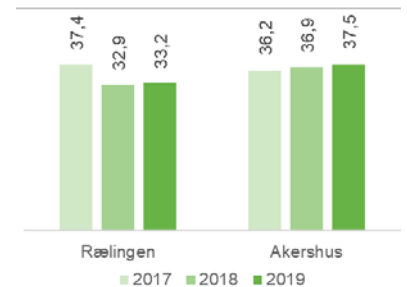
Kilde: Foreløpige Kostratall fra SSB

Kommunale barnehager

Kilde: Foreløpige Kostratall fra SSB

Private barnehager

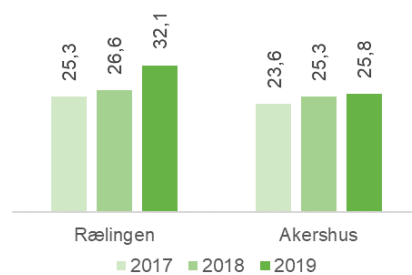
Kilde: Foreløpige Kostratall fra SSB

Kravet til pedagogisk bemanning er ca 44%. Ved utgangen av 2019 hadde 34,1% av de ansatte i barnehagens grunnbemanning utdannelse som barnehagelærer eller annen pedagogisk utdanning. Dette er lavere enn de samlede tallene for Akershus, og lavere enn året før. Vi ser videre at de kommunale barnehagene har høyere andel ansatte med pedagogisk utdanning, men litt under hva kommunale barnehager i Akershus har. En del av årsaken til de lave tallene er at vi har økt grunnbemanningen men ikke klart å rekruttere nok barnehagelærere.

FAGARBEIDERE

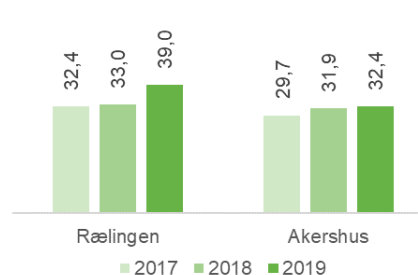
Andel ansatte i grunnbemanningen med fagarbeiderutdanning

Alle barnehager

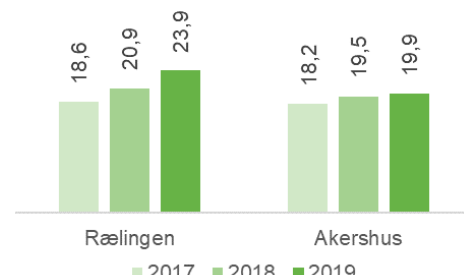
Kilde: Foreløpige Kostratall fra SSB

Kommunale barnehager

Kilde: Foreløpige Kostratall fra SSB

Private barnehager

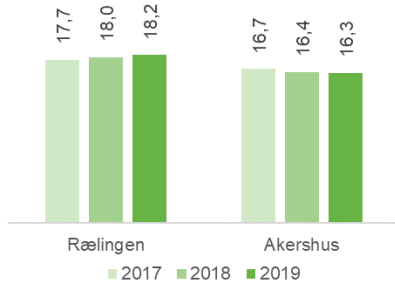
Kilde: Foreløpige Kostratall fra SSB

Tallene viser at andelen ansatte med fagbrev har økt de siste årene. Økningen er spesielt stor i de kommunale barnehagene. Her ligger vi godt over snittet for kommunale barnehager i Akershus. Også våre private barnehager ligger høyere enn Akershusnivå for private barnehager.

Kostnadsnivå

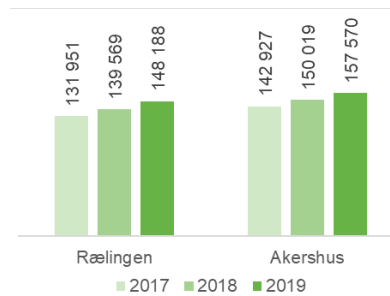
PRIORITERING

Netto driftsutgifter barnehagesektoren i % av samlede netto utgifter

Kilde: Foreløpige kostratall fra SSB

Netto driftsutgifter til barnehage per innb. 1-5 år

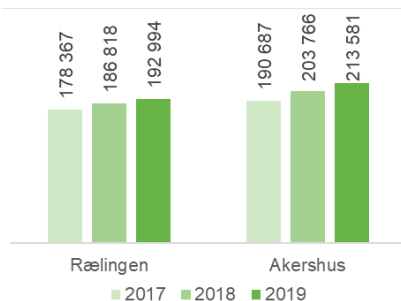

Kilde: Foreløpige kostratall fra SSB

Sammenlignet med Akershus bruker Rælingen mer penger på barnehagesektoren. Dette kan i hovedsak forklares med at vi har en høyere andel barn i gruppen 1-5 år sammenlignet med fylket. Dersom man ser på netto driftsutgifter til barnehage per innbygger 1-5 år ligger vi lavere, altså bruker vi mindre penger per barn i denne gruppen.

PRODUKTIVITET

Korrigerte brutto driftsutgifter per barn i kommunal barnehage

Kilde: Foreløpige kostratall fra SSB

Korrigerte brutto driftsutgifter viser hvor mye det koster kommunen per plass i kommunale barnehager. Her ser vi at det er økning de siste årene, noe som bl.a. skyldes økning i bemanningstettheten, altså flere ansatte per barn. Dette er i tråd med innføring av bemanningsnorm og pedagognorm. Sammenlignet med Akershus ligger Rælingen fortsatt lavere i kostnader per plass.

Kvalitet

Når Utdanningsdirektoratet skal definere kvalitet i barnehagen benytter de begrepene prosesskvalitet, strukturkvalitet og resultatkvalitet. Denne måten å definere begrepet på støttes av Lars Gulbrandsen og Erik Eliassen i deres rapport *Kvalitet i barnehagen* (2012). Dette er også begrepene vi benytter når vi omtaler kvalitet i *Strategi for barnehageeier 2018-2021*.

Gode relasjoner mellom voksne og barn og barna imellom, prosesskvaliteten, er ifølge forskningen avgjørende for barnets trivsel og utvikling, det vil si resultat kvaliteten. Rammene rundt, struktur kvaliteten, bidrar til å legge til rette for eller begrense prosess kvaliteten. God struktur kvalitet er imidlertid ingen garanti for at barn trives og utvikler seg. Resultat kvaliteten er hva vi ønsker å oppnå med kvalitetsarbeidet, og det er knyttet opp mot mål i lov og rammeplan, her definert som barns trivsel og utvikling.

På barnehageområdet er det ikke praksis å måle barnas utbytte av å være i barnehage, altså har vi ikke tilgjengelige tall på resultat kvaliteten. Vi har, i år, gjennomført en trivselsundersøkelse blant de eldste barna, så denne kan være et bidrag inn her, men feilkildene er mange og dette må hensyntas i analysen. Forskning viser at prosess kvaliteten er avgjørende for resultat kvaliteten. Heller ikke på prosess kvaliteten er det tilgjengelig tallmateriale, men som man kan lese i kapittel 5 har barnehagene jobbet med videreføring av arbeidet med relasjoner som ble igangsatt i 2018. Det har vært jobbet svært systematisk med kompetanseheving på relasjonsledelse, bl.a. ved hjelp av eksterne ressurser. Det er gjennomført fagdager og barnehagene har egne barnehagebaserte kompetansearbeid knyttet til tema. Barnehagen jobber meget godt med prosess kvaliteten og har gjort rede for dette viktige arbeidet i kvalitetsdialogene med barnehageeier.

Det finnes tall som kan si noe om struktur kvaliteten i barnehagene, disse blir benyttet til å plassere barnehagene i kommunebarometeret. Tallene på struktur kvaliteten er ikke dekkende, de tar for eksempel ikke for seg noe om ledelse eller leders kompetanse. Man får altså ikke et fullstendig bilde av struktur kvaliteten i barometeret, men et innblikk i noen faktorer. I år er kommunebarometeret forsinket, så disse tallene vil bli presentert ved en senere anledning.

Kommunedirektørens vurdering

Når det gjelder kvalitet mener kommunedirektøren at barnehagene jevnt over er gode. Arbeidet barnehagene har lagt frem i kvalitetsdialogene er med på å underbygge dette. Foreldreundersøkelsen viser også at foreldrene er fornøyde, særlig på områdene som er barnehagens kjerneoppgaver, dette kommer vi tilbake til i kapittelet tre.

Det er positivt at flere barn går i barnehage, det er noe vi har jobbet med over tid. Når det gjelder bemanning ser vi at andelen fagarbeidere har økt. Å utdanne assistenter til fagarbeidere har vært en del av kommunens kompetanseplan i flere år. Det er en styrke at andelen fagarbeidere øker. Når det gjelder pedagogisk bemanning har vi en utfordring med å rekruttere barnehagelærere. Det er stor mangel på barnehagelærere i hele landet. Barnehagelærere får ofte mange tilbud om jobb, og prosessene går svært fort. Det blir viktig for oss å styrke det faglige miljøet i barnehagene og jobbe med å fremme det vi er gode på i Rælingen slik at vi fremstår som en attraktiv arbeidsgiver for de gode søkerne.

3. Resultater fra foreldre- og trivselsundersøkelse

Foreldreundersøkelsen

Hovedtrekk fra foreldreundersøkelsen:

- Svarprosenten er på 68,57%
- Foreldre i de kommunale barnehagene skårer i hovedsak tett på snittet for Akershus.
- De kommunale barnehagene ligger ganske likt med de private barnehagene som har gjennomført undersøkelsen. Noen steder er de kommunale litt bedre, andre steder skårer de private barnehagene litt bedre.
- Resultatene er jevnt over høye, særlig på områder knyttet til barnehagens formål.
- De kommunale barnehagene skårer høyest (4,7) i kategorien «Barnets trivsel»
- De kommunale barnehagene skårer lavest (4,0) i kategorien «Ute- og innemiljø».

Foreldreundersøkelse i rælingsbarnehagen

Hvert år gjennomfører alle de kommunale barnehagene i Rælingen foreldreundersøkelse. Fra og med 2017 gikk vi over til å benytte foreldreundersøkelsen som Utdanningsdirektoratet har utviklet. Det er ikke et lovkrav at barnehager i Norge skal gjennomføre foreldreundersøkelser og det er derfor ikke alle barnehager i Norge som gjør dette. Når vi i det videre sammenligner oss med andre er dette en viktig faktor å ta hensyn til. Resultatene fra en annen kommune eller et annet fylke bygger kun på tall fra de som faktisk har gjennomført undersøkelsen, ikke på resultatet for alle barnehager i det aktuelle området.

Årets foreldreundersøkelse

Undersøkelsen ble gjennomført i november og desember 2019. Alle kommunale barnehager deltok i undersøkelsen. I Rælingen deltok 6 av 9 private barnehager disse er: Østre Strøm FUS barnehage, Hektneråsen FUS barnehage, Tomter FUS barnehage, Tangen barnehage, Blåbærgrenda barnehage og Espira Tristilbakken barnehage.

Skalaen går fra 1-5, der 5 er best.

FORELDREUNDERSØKELSEN, GEOGRAFISK SAMMENLIKNING 2019

	Kommunale barnehager	Private Barnehager	Oslo og Akershus
Svarprosent			
2018	79,54%	77,72%	73,44%
2019	68,57%	79,61	73,58
UTE- OG INNEMILJØ Hvor fornøyd/misfornøyd er du med:	4,0	4,2	4,1
Barnehagens uteareal	4,0	4,2	4,1
Barnehagens lokaler	4,0	4,3	4,0
Barnehagens leker og utstyr	4,0	4,3	4,1
Hygiene i barnehagen	3,9	4,0	4,1
Barnehagens mattilbud	3,8	4,3	4,0
Hvordan barnehagen ivaretar barnas sikkerhet	4,3	4,3	4,4

	Kommunale barnehager	Private Barnehager	Oslo og Akershus
RELASJON MELLOM BARN OG VOKSEN Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn:	4,5	4,4	4,5
Jeg opplever at barnet mitt føler seg trygg på personalet i barnehagen	4,7	4,7	4,7
Jeg opplever at de ansatte tar hensyn til mitt barns behov	4,6	4,6	4,6
Jeg opplever at de ansatte er engasjerte i mitt barn	4,6	4,6	4,7
Jeg opplever at personaltettheten – antallet voksne per barn – i barnehagen er tilfredsstillende	3,9	3,9	3,9
BARNETS TRIVSEL Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn:	4,7	4,7	4,7
Jeg har inntrykk av at mitt barn trives i barnehagen	4,8	4,8	4,8
Jeg har inntrykk av at barnet mitt har venner i barnehagen	4,7	4,6	4,7
Jeg har inntrykk av at barnehagen legger til rette for allsidig lek og aktiviteter	4,6	4,8	4,7
INFORMASJON Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn:	4,3	4,2	4,3
Jeg får god informasjon fra personalet om hvordan barnet mitt har det i barnehagen	4,3	4,1	4,3
Jeg får god informasjon om innholdet i barnehagedagen	4,2	4,3	4,3
Barnehagen er flinke til å informere om eventuelle endringer i personalgruppen	4,2	4,2	4,2
BARNETS UTVIKLING Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn:	4,6	4,6	4,6
Jeg opplever å ha en god dialog med barnehagen om mitt barns utvikling	4,5	4,4	4,5
Jeg har inntrykk av at barnehagen bidrar til mitt barns sosiale utvikling (vennskap, empati, vise hensyn)	4,7	4,6	4,7
Jeg har inntrykk av at personalet i barnehagen oppmuntrer mitt barns nysgjerrighet og lyst til å lære	4,6	4,7	4,7
Jeg har inntrykk av at barnehagen tilrettelegger for mitt barns språkutvikling	4,5	4,6	4,6
MEDVIRKNING Hvor enig eller uenig er du i følgende utsagn:	4,2	4,2	4,2
Jeg har inntrykk av at barnet mitt får være med å påvirke innholdet i barnehagedagen	4,2	4,2	4,2
Barnehagen tar hensyn til mine synspunkter	4,4	4,3	4,4
Barnehagen jobber for å sikre foreldrenes medvirkning	4,3	4,3	4,3
Opplever du foreldremøte som nyttig?	4,0	4,0	4,1

	Kommunale barnehager	Private Barnehager	Oslo og Akershus
HENTING OG LEVERING	4,3	4,2	4,4
Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med hvordan personalet møter dere ved levering av barn?	4,4	4,3	4,4
Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med hvordan personalet møter dere ved henting av barn?	4,3	4,2	4,3
TILVENNING OG SKOLESTART Hvor fornøyd eller misfornøyd er du med:	4,4	4,4	4,4
Hvordan barnehagen forbereder barnet ditt til skolestart?	4,2	4,4	4,3
Hvordan barnet ditt ble ivaretatt i tilvenningsperioden?	4,5	4,3	4,5
TILFREDSHET			
Totalt sett hvor fornøyd eller misfornøyd er du med din barnehage?	4,4	4,5	4,5

Resultatene for de kommunale barnehagene følges opp i hver barnehage og på eiernivå. Det er et eget årshjul for dette arbeidet. Oppfølgingen starter med at barnehagene gjennomgår sine resultater i enheten og involverer hele personalgruppen i arbeidet. Foresatte informeres om resultatene og resultatene tas med inn som tema på foreldremøter og/eller i SU. Barnehagen lager tiltaksplan basert på sine resultater og bearbeidingen av disse.

Resultater gjennomgås felles for de kommunale barnehagene i eiermøtet. Her drøftes behov for tiltak på tvers av barnehagene. Resultater og tiltak følges videre opp i senere eiermøter, samt i det kommunale nettverket og i månedssamtaler.

Trivselsundersøkelse blant 4- og 5-åringene

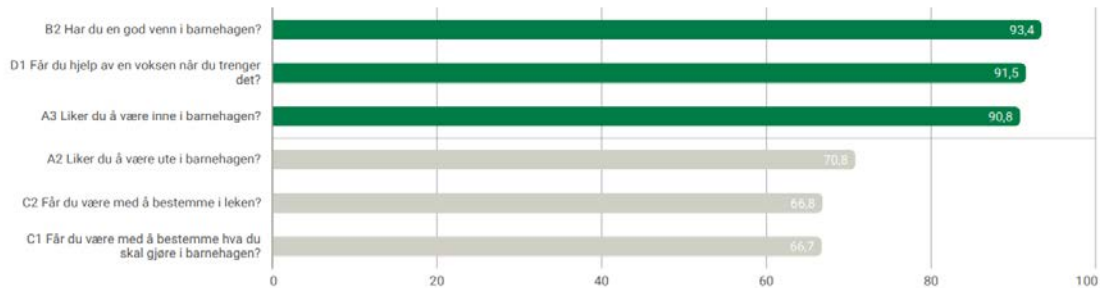
Trivselsundersøkelsen er en digital undersøkelse av trivsel blant 4- og 5-åringene, som vi piloterte i 2019. Undersøkelsen er utarbeidet av Rambøll, og vi inngikk en åravtale om dette. Alle de kommunale barnehagene deltok i undersøkelsen. Vi gav også tilbud til de private barnehagene om å delta. Det er sju private barnehager som har 4- og 5-åringene. Av disse valgte seks å delta. Resultatene på kommunenivå skiller ikke på kommunale og private barnehager.

Barna fikk, gjennom undersøkelsen, gi uttrykk for sin egen opplevelse av trivsel i barnehagen gjennom et talende spørreskjema. En papegøye leste spørsmålene høyt, og barna svarte ved å trykke på en bestemt geometrisk figur. Barnehagene jobbet forberedende med undersøkelsen ved å snakke om ordene i spørsmålene, og ved å jobbe med de geometriske formene slik at barna skulle kjenne disse igjen. Selve undersøkelsen ble gjennomført på lærebrett, og med øreklokker slik at det skulle bli så anonymt som mulig. Undersøkelsen ble gjennomført i perioden 1. til 30. november 2019.

Siden dette er første gang vi har gjennomført undersøkelsen, og det er et pilotarbeid har vi ikke noe å sammenlikne med. Det som er litt interessant er at en del av svarene sammenfaller med svarene i foreldreundersøkelsen. For eksempel gjelder dette utemiljø. Foreldrene svarer at de ikke er helt fornøyd med lekemiljøet ute og barna skårer lavest på om de liker å være ute i barnehagen. Også på spørsmål om medvirkning ser vi likhetstrekk. Her det en relativt høy andel «vet ikke» svar i begge undersøkelsene.

Undersøkelser som dette er ukjent for barn og voksne, og vi ser av evalueringen at det var mange potensielle feilkilder. Vi tar derfor ikke med hele undersøkelsen her, men velger å synliggjøre de tre spørsmålene med høyest skår og de tre som fikk lavest. Svaralternativene var «ja», «noen ganger» og «nei», samt at det var mulig å svare «vet ikke».

Figuren viser topp 3 og bunn 3. Spørsmålene er rangert etter hvor stor prosentandel som har svart Ja på hvert spørsmål. Størst andel Ja er grønn og lavest andel Ja er grå.

Hver barnehage jobber videre med sine resultater sammen med barna. De ser på resultatene og legger til rette for at barna kan utdype og bidra med ideer til tiltak. Hensikten med dette er å sikre at barna opplever en trygg og god barnehagehverdag men også at de opplever at deres stemme er viktig og blir hørt.

Kommunedirektørens vurdering

Resultatene for foreldreundersøkelsen i de kommunale barnehagene er jevnt over svært gode. De beste resultatene har vi på *trivsel*, *barns utvikling* og *relasjon mellom voksne og barn*. Disse områdene er noen av barnehagens aller viktigste kjerneoppgaver, og det er derfor svært positivt med gode resultater her.

De svakeste resultatene har de kommunale barnehagene på *ute- og innemiljø*. Her er det særlig underspørsmålene *hygiene* og *mattilbud* som får de laveste skårene. Sammen med personaltetthet er dette de eneste tre underspørsmålene som har skår lavere enn fire.

Mattilbudet jobbes det stadig med, og de kommunale barnehagene har på dette området gått opp fra 3,5 i 2018 til 3,8 i 2019. En faktor som påvirker resultatene for mattilbudet kan være at flere av de private barnehagene tilbyr fullkost. Fullkost betyr at barna får alle måltider i barnehagen. Mattilbudet finansieres av matpenger fra foresatte. Det vil si at foreldrene i de private barnehagene har høyere sats for kostpenger enn i de kommunale barnehagene.

Sammenliknet med de private barnehagene som har gjennomført foreldreundersøkelsen, ser vi at forskjellene generelt er marginale. Hvis vi ser på hovedkategorier skårer de private barnehagene bedre på «ute- og innemiljø», og «generell tilfredshet», mens de kommunale barnehagene skårer høyere på «relasjon mellom barn og voksne», «informasjon» og på «henting og levering». Det jobbes med et likeverdig tilbud til alle barna i kommunen, og resultatene kan peke i retning av at vi er på riktig vei her.

Når det gjelder trivselsundersøkelsen skal vi være forsiktig med vurderingene våre. Siden dette er første gang vi gjennomfører var dette uvandt for mange, og vi ser at det er mange potensielle feilkilder. Stort sett ser det ut til at barna trives og har venner, og det er viktig. Hver barnehage jobber med oppfølging av sine resultater, sammen med barna.

4. Spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging

Spesialpedagogisk hjelp

Retten til spesialpedagogisk hjelp er hjemlet i barnehageloven § 19 a: *«Barn under opplæringspliktig alder har rett til spesialpedagogisk hjelp dersom de har særlig behov for det». Dette gjelder uavhengig av om de går i barnehage». Vurderingen av om et barn har særlig behov for spesialpedagogisk hjelp gjøres av Pedagogisk Psykologisk Tjeneste (PPT). Det finnes foreløpig ikke tall å sammenlikne med geografisk.*

Andel barn med vedtak om spesialpedagogisk hjelp 2016-2019

År	Vedtak i Rælingen (alle barnehager)	Andel
2019	24	2,1%
2018	17	1,4 %
2017	14	1,2 %
2016	12	1 %

Kilde: Årsmeldinger per 15.12. og Kostratall for antall barn i alderen 1-5 år i kommunen.

Tallene er lave, men stigende de siste årene. Vi ser en særlig stigning fra 2018 til 2019.

Tilrettelegging

Kommunen har plikt til å tilrettelegge for barn med nedsatt funksjonsevne. Dette er hjemlet i barnehageloven § 19g: *«Kommunen skal sikre at barn med nedsatt funksjonsevne får et egnet individuelt tilrettelagt barnehagetilbud. Plikten til tilrettelegging omfatter ikke tiltak som innebærer en uforholdsmessig byrde for kommunen.»* Vilkåret er altså at barnet har nedsatt funksjonsevne og at tiltakene ikke innebærer en uforholdsmessig byrde for kommunen. Uforholdsmessig byrde er imidlertid en smal begrensning. Vurdering av om et barn har rettigheter knyttet til § 19 g gjøres av en egen tilretteleggingsgruppe ledet av PPT. I motsetning til retten til spesialpedagogisk hjelp, er retten til tilrettelegging knyttet opp til at barnet går i en barnehage.

Lovverket på området ble endret i 2016, Rælingen endret i tillegg praksis rundt ivaretaking av disse barna i 2018, da tidligere praksis og tilbud ble avvirket og tre ressursbarnehager ble opprettet. Dette gjør at det ikke er hensiktsmessig med sammenlikning lenger tilbake i tid enn 2017. Det vil være mer interessant å følge denne utviklingen i årene som kommer. Det finnes ikke tall å sammenligne med geografisk.

Andel barn med vedtak om tilrettelegging 2017-2019

År	Rælingen	Andel
2019	13	1,1%
2018	10	0,9%
2017	32	2,9%

Kilde: Årsmeldinger per 15.12 og Kostra-tall for antall barn som går i barnehage

Tallet gikk ned fra 2017 til 2018, og litt opp fra 2018 til 2019. Denne økningen kan ses i sammenheng med overgang til ny ordning for ivaretaking av barn med nedsatt funksjonsevne.

Kommunen har ikke hatt et eget mål om å få ned antall vedtak, men har gjennom arbeidet med ny ordning hatt fokus på å fatte gode vedtak på barn som faktisk har nedsatt funksjonsevne og slik sett rett på tilrettelegging. Dette arbeidet har vært bevisstgjørende for mange. Vi jobber fortsatt med implementering av den nye ordningen, og vi ser en økning i antall barn med omfattende behov for tilrettelegging i kommunen. Mye tyder på at vi også i 2020 vil få en stigning i antall vedtak. Det pågår et samarbeid om utvikling av systemsamarbeidet på tvers mellom ulike faginstanser og barnehagene for å styrke felles forståelse av hvordan faglige behov hos barna ivaretas best mulig samtidig som det er høy bevissthet på gjennomføring av tiltak og kostnadsstyring. Spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging er et område med store kostnader, som det er utfordrende å sikre god forutsigbarhet på. Det jobbes med å opprette rutiner og systemer som kan hjelpe oss å få oversikt over fremtidige behov slik at vi er bedre forberedt. Dette handler bl.a. om å skaffe oss oversikt over barn som er på vei inn i barnehagen før de faktisk har startet.

Ny ordning for å ivareta barn med behov for ekstra hjelp og støtte

Fra høsten 2018 opprettet vi en ny ordning for å kunne ivareta barn med behov for spesialpedagogisk hjelp og tilrettelegging på en bedre måte. En av grunnpillarene i ordningen er inkludering, og ordningen er bygget opp rundt ressursbarnehager. Tre ressursbarnehager er i gang og jobber nå med å bygge kompetanse i sine enheter. Barnehagene har ansatt spesialpedagoger og ekstra fagarbeidere, og samarbeider bl.a. tett med avdeling for familie og helse om å øke kompetansen til hele personalet i barnehagen. I det videre vil det være behov for å styrke dette samarbeidet ytterligere. Fra 2019 er Rælingen kommune pilot i Utdanningsdirektoratets prosjekt «Inkluderende praksis i barnehagen». Prosjektperioden går frem til våren 2022, og vi er tildelt midler til arbeidet. Vårt fokus i prosjektet er hvordan skape en inkluderende praksis i ressursbarnehagene. Vi jobber med å knytte samarbeidspartnere tettere på barnehagene og vi jobber med å finne gode metoder for inkluderende praksis rundt de barna som har spesialpedagogisk hjelp eller behov for tilrettelegging.

Kommunedirektørens vurdering

Det er oppgang både i antall vedtak om spesialpedagogisk hjelp og vedtak om tilrettelegging. Vi opplever en økning i andelen barn med store hjelpebehov i kommunen, og tallene er forventet å fortsette å stige i 2020. Vi vet ikke hva årsaken er, men har satt i gang flere prosesser rundt dette. For eksempel jobber PPT opp mot Akershus universitetssykehus og andre hjelpeinstanser for å se på utviklingen. Det er også igangsatt tettere samarbeid mellom instansene innad i kommunen for å sikre at vi avdekker behov raskt, tilbyr god og riktig hjelp, samt for å sikre at vi er mer forberedt på antall og prognoser knyttet til barn med store hjelpebehov frem i tid. Stor andel barn med omfattende hjelpebehov krever omfattende støttetiltak og vi jobber for å ivareta tilbudet på en forsvarlig og hensiktsmessig måte. Her vil det være behov for å tenke nytt og utvikle tilbudene vi har videre.

Ressursbarnehagene er godt i gang, og tilbakemeldinger fra foresatte er gode. Representanter fra Rælingen har også vært invitert ut for å snakke om vår modell for andre faginstanser og kommuner. Prosjektet inkluderende praksis vil være et godt tilskudd til det viktige arbeidet med å utvikle tilbudet ytterligere.

5. Status arbeid med strategi for barnehageeier 2018-2021

Det er jobbet systematisk med oppfølging av avtalt retning og prioritering nedfelt i *Strategi for barnehageeier 2018-2021*. I andre års oppfølging er strategielementer valgt ut og tiltak for disse utarbeidet, planlagt og gjennomført. Mange tiltak er gjennomført felles for barnehagene. I tillegg er det gjort et stort stykke arbeid i hver enhet for å følge opp felles tiltak og egne tiltak. Det er gjennomført kvalitetsdialoger med alle barnehagene med fokus på hvordan barnehagene jobber med utvalgte elementer fra *Strategi for barnehageeier 2018-2021*.

Strategi for barnehageeier gjelder de kommunale barnehagene. Kommunen har ikke mulighet til å styre hva de private barnehagene skal ha særlig fokus på, men vi kan invitere de inn. Dette er gjort, og har resultert i at private barnehagene har deltatt på mange av de felles tiltakene under strategi en og to. For eksempel jobber vi med Bedre tverrfaglig innsats (BTI) og her har vi pilotbarnehager, hvorav en er privat.

Under redegjøres det for de utvalgte strategielementene for andre års oppfølging og gjennomførte tiltak knyttet til disse. Utvalg av strategielementene for andre års oppfølging, altså hva vi skulle prioritere å jobbe med i barnehageåret 2019/2020, ble gjort utfra forarbeidet til og den ferdige tilstandsrapporten i 2019.

Noen av strategielementene går inn i hverandre og henger sammen. Noen tiltak vil derfor være synlige under flere strategielementer.

Strategi 1: Et inkluderende omsorgs- og læringsmiljø

Strategielement: Styrke arbeidet med tidlig innsats.

Gjennomførte tiltak:

- ✓ Felles dialogmøte for kommunale og private barnehager samt hele PPT hvor fokuset var å skape felles forståelse av begreper som tidlig innsats og inkludering
- ✓ Deltakelse i pilotene Bedre tverrfaglig innsats (BTI) og Trygg oppvekst
- ✓ Gjennomføring av trivselsundersøkelse blant 4- og 5 åringene
- ✓ Deltakelse i prosjektet «Inkluderende praksis i barnehage»
- ✓ Etablert ny arena for utvidet systemsamarbeid mellom barnehage, skole og alle avdelinger under enhet for familie og helse
- ✓ Igangsatt arbeid med å samle oss om hva vi definerer som tidlig innsats felles for barnehagene og samarbeidende aktører.

Strategielement: Styrke arbeidet med refleksjon i barnehagene gjennom kompetanseheving, nettverksarbeid og systematisering av arbeidet.

Gjennomførte tiltak:

- ✓ Fagmøte for assistenter og fagarbeidere er etablert som en del av vår arbeidsmetode i alle de kommunale barnehagene
- ✓ Mandat for fagmøtene er utarbeidet
- ✓ Vi har definert og skriftliggjort hva refleksjon innebærer hos oss
- ✓ Aktiv bruk av ledersamtalene og ledermøtene til refleksjon
- ✓ Nettverket har tatt inn refleksjon som metode i sin faste sak «veiledning»

Strategi 2: Modig ledelse

Strategielement: Styrke lederferdighetene gjennom systematisk arbeid med refleksjon, barnehagebasert kompetanseutvikling, nettverksarbeid og samarbeid med eksterne kompetansemiljøer.

Gjennomførte tiltak:

- ✓ Utviklingsarbeid relasjonsledelse, med Elin Gullesen Bratt er gjennomført. Tiltaket har bestått av felles kompetanseheving og barnehagebasert kompetanseutvikling.
- ✓ Pilotering av ledersamtaler med fagledere
- ✓ Etablert årlig ledersamtale for fagledere, i etterkant av piloteringen
- ✓ Ansvarliggjøring av faglederne – tydeliggjøring av hva deres oppgave er.
- ✓ Bruk av refleksjonsgrupper for enhetslederne i arbeidet med å styrke lederferdighetene

Strategielement:

Bidra til videreutvikling av god tilbakemeldingskultur.

Gjennomførte tiltak:

- ✓ Etablert ledersamtalen for fagledere
- ✓ PIL²-nettverket jobber med dette og ser på struktur for å sikre spredning?
- ✓ Hver enhet har sett på egen møtestruktur og satt tilbakemeldingskultur som fast punkt på agenda i minimum en møtearena
- ✓ Jobbet med tilbakemeldingskultur i eiermøtet

Strategielement:

Videreutvikle veiledningsordning for nyutdannede pedagoger

Gjennomførte tiltak:

- ✓ Opplegget er gjennomgått og revidert
- ✓ Ny beskrivelse er utarbeidet

Strategielement:

Bidra til å styrke det faglige fokuset hos ledere og medarbeidere i det daglige.

Gjennomførte tiltak:

- ✓ Fagmøtene (se lenger opp): faglederne leder disse møtene, og dette sammen med selve refleksjon fører til økt faglig fokus og bevissthet.
- ✓ Jobbet aktivt med å skape en god tilbakemeldingskultur. Tilbakemeldingene har i særlig grad vært knyttet opp til utøvelse av fag.
- ✓ Gjennomgang av alle møtearenaer med fokus på hvordan bruker vi tiden og hvor må vi gi mer plass til refleksjon og faglig innhold. Endringer er gjort i etterkant av gjennomgangen.

Strategielement:

Systematisere arbeidet med overganger med fokus på kompetanseheving hos personalet og utarbeiding av felles overordnede rutiner

Gjennomførte tiltak:

- ✓ Alle barnehager, kommunale og private, er sammen med sin nærscole samlet til et distriktsamarbeid med faste møtearenaer.
- ✓ Det er utviklet et felles årshjul for distriktsamarbeidet om overgang fra barnehage til skole. Årshjulet er implementert.
- ✓ Det er etablert samarbeid med biblioteket om lesegrupper på tvers av barnehage og skole
- ✓ Det er etablert samarbeid med biblioteket om årlige fagsamlinger for ansatte som jobber med de eldste i barnehagen og de yngste i skolen.

² PIL står for Pedagogisk ledelse I Lek. PIL-nettverket ble igangsatt da barnehagene jobbet med utviklingsarbeid knyttet til lek. Nettverkets er videreført og knyttes nå opp til arbeidet med relasjonsledelse.

Strategi 3: En aktiv og utviklingsorientert barnehageeier

Strategielement: Bidra til å videreutvikle barnehagenes arbeid med å rekruttere og beholde dyktige medarbeidere.

Gjennomførte tiltak:

- ✓ Klargjøring av organisering og stillingsbeskrivelser som grunnlag for å rekruttere. I samarbeid med personal.
- ✓ Revidering av stillingsbeskrivelse for fagarbeider
- ✓ Definert hvordan eier kan bidra i arbeidet med profilering og omdømmebygging.
- ✓ Jobbet med å løfte opp pedagogene – synliggjøre bidrag og faglige kvaliteter. (bl.a. kvalitetsdialogene er brukt til dette)
- ✓ Utarbeidet mal for ledersamtalene og gjennomført piloter.

Strategielement: Utvide systemsamarbeidet mellom barnehageeier, barnehagene og samarbeidsinstansene helsestasjon, PPT og barnevern med fokus på å etablere møteplasser og bygge på hverandres kompetanse.

Gjennomførte tiltak:

- ✓ Etablert og utviklet arena for utvidet systemsamarbeid
- ✓ Satt i gang samarbeid mellom barnehagene og EFH for å definere tidlig innsats og finne egnede tiltak
- ✓ Søkt om deltakelse, og satt i gang, prosjekt om inkluderende praksis i ressursbarnehagene

Kommunedirektørens vurdering

Arbeidet med iverksetting av strategi for barnehageeier har kommet svært godt i gang. Dette kan vi se av gjennomførte tiltak og vi kan høre det når barnehagene i kvalitetsdialogene forteller om arbeidet i egen enhet. Barnehagene har vært sterkt involvert i arbeidet med å utvikle strategien, og har eierskap til innholdet. Dette har ført til at gjennomføringsevnen er stor. Det blir viktig å fortsette å holde fokus på avtalt retning og prioritering. Endring og utvikling er arbeid som krever fokus over tid. For kommende barnehageår må det påbegynte arbeidet videreføres og vi må starte arbeidet med gjenstående strategielement i tråd med behov.

6. Vurdering og grunnlag for videre arbeid

Kommunedirektørens vurdering er gjort fortløpende under hvert kapittel. Det oppsummeres kort her, og anbefalinger for videre arbeid skisseres. Foreslåtte områder for utvikling må anses som førende for enhetenes utviklingsområder i kommende handlingsprogram og videre arbeidsmål i barnehagenes virksomhetsplaner.

Oppsummert kan vi si at barnehagene i Rælingen jobber godt og tilbyr gode tjenester, vi har noen utfordringer som det blir viktig å jobbe med i det videre.

Nøkkeltallene viser positiv utvikling for andel av kommunens barn som går i barnehage, for første gang ligger vi høyere enn Akershus på området. Andelen minoritetsspråklige barn i våre barnehager er stigende og krever at barnehagene jobber videre med innholdet i strategi en «Et inkluderende omsorgs- og læringsmiljø». Videre ser vi at grunnbemanningen i barnehagene øker. Dette er i tråd med nylig vedtatt norm for bemanning. Det ligger en stor utfordring i rekruttering av barnehagelærere, og dette blir viktig å holde tak i fremover. Et tiltak her er å fortsette det faglige fokuset vi har hatt til nå, og opprettholde kvalitetsarbeidet. For mange barnehagelærere på jakt etter et nytt sted å jobbe er det viktig å se at faget er i fokus.

Resultatene fra foreldreundersøkelsene viser at foreldrene er svært fornøyd med tilbudet barna får. Vi må ta tak i de områdene med lavest skår, men også å jobbe videre for å opprettholde den gode kvaliteten som vi har oppnådd. Både foreldreundersøkelsen og trivselsundersøkelsen viser at det blir viktig å fokusere på barn og foreldres reelle medvirkning fremover.

Kommunedirektøren er opptatt av at alle barn skal få et tilrettelagt og godt tilbud tilpasset sine behov. Arbeidet med å videreutvikle vår ordning med ivaretagning av barn med behov for ekstra hjelp og støtte er viktig å fokusere på fremover. I 2019 satte vi i gang et omfattende arbeid med tidlig innsats. Dette arbeidet er det behov for å jobbe videre med også i 2020.

Barnehagene har gjort en svært god jobb med å iverksette Strategi for barnehageeier 2018-2021. Ved utvalg av strategielement må kontinuitet i arbeidet vi allerede er inne i vektlegges. Vi ønsker nå å se på hvordan vi vurderer og dokumenterer arbeidet som blir gjort og hvordan vi i større grad kan nyttiggjøre oss dette for å utvikle kvaliteten videre.

Det skjer mye på barnehageområdet for tiden. Det er stadig økning i store forskningsarbeid på området, også fra Norge og de andre nordiske landene. Forskningen underbygger mye av det vi allerede har vektlagt i Strategi for barnehageeier. Det kommer årlig endringer fra nasjonalt hold, regjeringen foreslår nå å lovfeste barns rett til et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø, også kaldt «ny mobbelov». I Strategien er arbeid med dette allerede med som et strategielement, og det er naturlig at dette prioriteres i året som kommer.

Videre arbeid med kvalitetsutvikling i rælingsbarnehagen

«Strategi for barnehageeier 2018-2021» vil være retningsgivende for det videre arbeidet. For tredje års oppfølging av strategien gjelder fortsatt hovedstrategiene:

1. Et inkluderende omsorgs- og læringsmiljø
2. Modig ledelse
3. En aktiv og utviklingsorientert barnehageeier

På bakgrunn av tilstanden slik den er presentert i denne rapporten og «Strategi for barnehageeier 2018-2021», vurderer kommunedirektøren følgende områder som sentrale for den videre kvalitetsutviklingen av rælingsbarnehagen. Disse beskrives som tredje års oppfølging av strategien.

Strategi 1: Et inkluderende omsorgs og læringsmiljø

- ✓ Videreutvikle barnehagens arbeid med å avdekke, forebygge og håndtere mobbing, krenkende atferd og uheldige samspillsmønstre
- ✓ Utvikle systemsamarbeidet mellom barnehageeier, barnehagene og enhet for familie og helse med fokus på forebyggende arbeid.
- ✓ Systematisk arbeid med barn og foreldres reelle medvirkning i barnehagen, samt informasjonsflyt mellom barnehage og hjem

Strategi 2: Modig ledelse

- ✓ Kvalitetssikre arbeidet med vurdering og dokumentasjon
- ✓ Bidra til å styrke kollektiv kapasitet i hver enhet og for barnehagene samlet

Strategi 3: En aktiv og utviklingsorientert barnehageeier

- ✓ Synliggjøre handlingsrom og videreutvikle kultur for endringsarbeid og innovasjon i barnehagene

Trivselskommunen med nærhet
til Østmarka og Øyeren